

چکیده

مقدمه: مباحث مربوط به اقتصاد اطلاعات حوزه ای مهم، وسیع، پیچیده و چالش بر انگیز است. وقتی داده های بالینی نیز به این مباحث اضافه می شود مسئله به جهت تحلیل ابعاد اقتصاد اطلاعات رویکرد جدیدی پیدا می کند. از آنجایی که برنامه ریزی و سیاستگذاری برای حوزه اقتصاد اطلاعات سلامت امری ضروری است و این مسئله به شناخت بهتر این حوزه وابسته است، لذا این پژوهش با هدف شناسایی ابعاد اقتصاد اطلاعات سلامت انجام شد.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع کیفی توصیفی است. برای پاسخگویی به اهداف این پژوهش پنج مرحله در نظر گرفته شد. در گام اول از روش علم سنجی برای تحلیل روند پژوهش های حوزه های اقتصاد اطلاعات، اقتصاد علم و اقتصاد دانش استفاده شد. مرحله دوم از روش مرور نظام مند استفاده شد. مرحله سوم به بررسی وضعیت موجود برنامه های اقتصاد اطلاعات سلامت در کشور از طریق مرور منابع و مصاحبه اختصاص یافت. از نشست خبرگان برای نظر خواهی در مورد مولفه های اقتصاد اطلاعات سلامت در مرحله چهارم و از روش دلفی برای اعتبار سنجی الگوی اقتصاد اطلاعات سلامت در مرحله پنجم استفاده شد.

یافته ها: اقتصاد اطلاعات در طول دهه های گذشته چهار رویکرد اصلی را پشت سر گذاشته است. رویکرد اول ارزیابی، رویکرد دوم فناوری اطلاعات، رویکرد سوم اقتصاد اطلاعات نامتقارن و رویکرد چهارم در حوزه ارزش اطلاعات مطرح شده است. برای تحلیل ابعاد اقتصاد اطلاعات با رویکرد ارزش اطلاعات بیش از ۳۰ هزار مدرک از جستجو های منابع اطلاعاتی بدست آمد که در نهایت ۳۸ پژوهش برای مرور نظام مند استفاده شد. ابعاد مربوط به الگوی ارزش اطلاعات را می توان در پنج بعد خلاصه کرد. ابعاد ویژگی های اطلاعات، ابعاد کاربردهای اطلاعات، ابعاد چرخه حیات اطلاعات و ابعاد ایجاد ارزش افزوده و ابعاد زمینه ای است. در حال حاضر پردازش و ارزشمند سازی اطلاعات هسته اصلی مباحث اقتصاد اطلاعات سلامت در جهان است.

نتیجه گیری: دیدگاه اقتصادی به اطلاعات سلامت منجر به تحول در برنامه ریزی برای جریان اطلاعات سلامت خواهد شد. لذا تفکر اقتصاد اطلاعات سلامت اساس شکل گیری تئوری های جدید مدیریت اطلاعات و سیاستگذاری ها در حوزه اطلاعات سلامت می تواند باشد و در حقیقت با رویکرد اقتصاد اطلاعات سلامت یک تحول اساسی در حوزه مدیریت اطلاعات سلامت شکل خواهد گرفت.

کلید واژه ها:

اقتصاد اطلاعات، اقتصاد اطلاعات سلامت، اقتصاد داده های پزشکی، ارزش اطلاعات، مدیریت اطلاعات سلامت، اقتصاد سیستم های اطلاعات سلامت، سیاستگذاری اطلاعات سلامت